

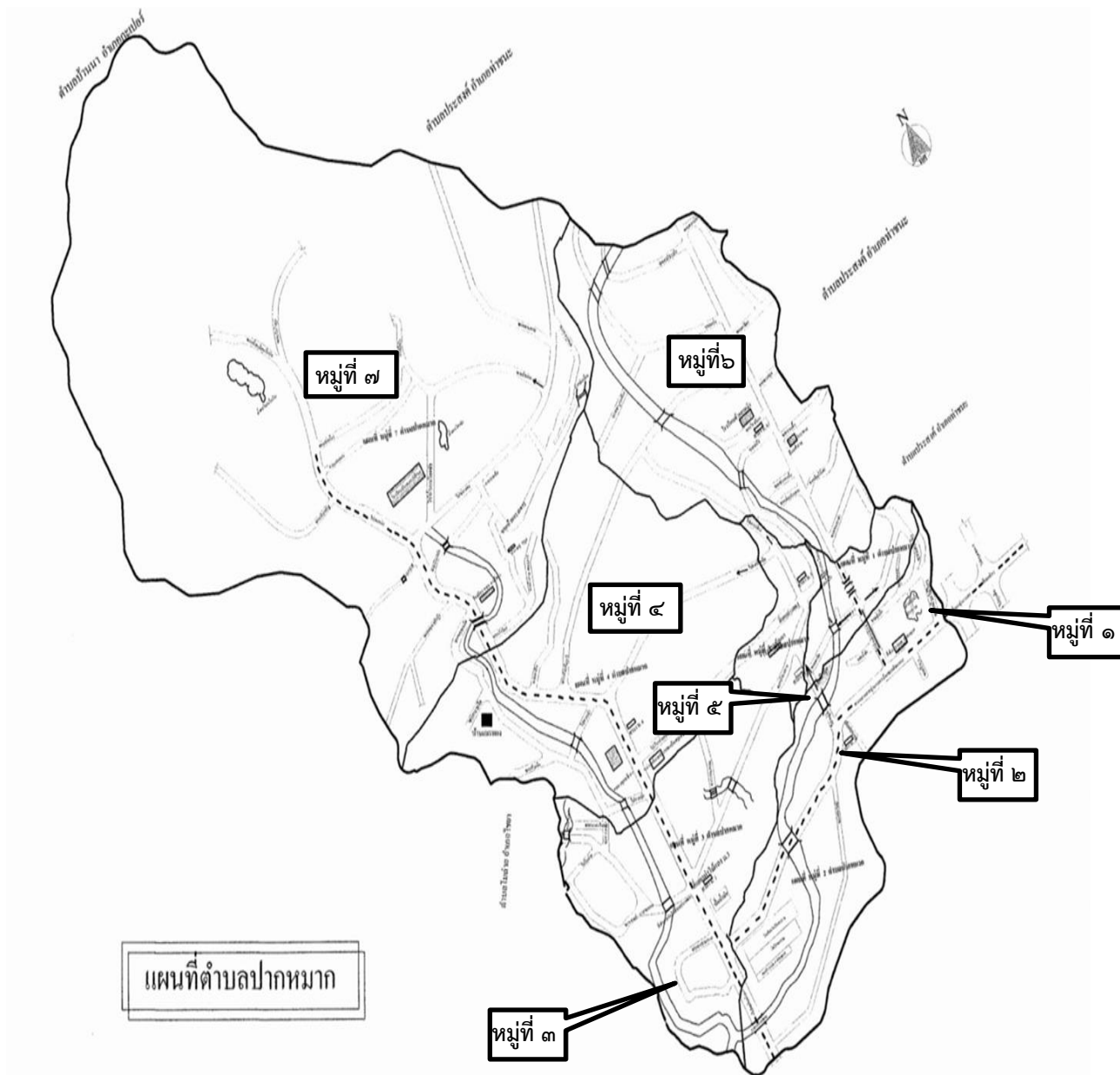
ศูนย์ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

๑.๑.๑ ประวัติความเป็นมา

ตำบลปากหมากแต่เดิมตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าดงดิบ มีต้นไม้ใหญ่และสัตว์ป่ามาก ประกอบกับมีลำคลองไหลผ่านจึงเป็นเส้นทางสัญจรหลักของผู้เดินทางที่เข้ามาหาของป่า อาทิ หวาย งาช้าง รวมทั้งสัตว์ป่าต่างๆ และลำเลียงไปขายยังตลาดไชยา ตลาดหนองหวาย (อ.ท่าชนะ) และตลาดบ้านดอน (อ.เมืองสุราษฎร์ธานี) ซึ่งการเดินทางใช้เรือหรือแพเป็นยานพาหนะหลัก โดยล่องขึ้นมาตามคลองไชยา จากเมืองไชยาขึ้นสู่ตำบลปากหมาก ต่อมาเมื่อมีคนมุสลิม (สามี - ภรรยา) คู่หนึ่งย้ายถิ่นฐานมาจากบ้าน ห้วยพูน (ต.ตะกรบ อ.ไชยา) เข้ามาหาของป่าขาย และได้สร้างบ้านอยู่บริเวณปากคลอง ซึ่งชาวบ้านละแวกดังกล่าวเรียกว่าคนทั้งคู่ว่า ป๊ะ - มะ (พ่อ - แม่) เมื่อมีผู้มาหาของป่าก็จะแวะพักและเยี่ยมเยียนป๊ะกับมะ ต่อมาเมื่อมีผู้เดินทางขึ้นมาตำบลปากหมาก คนทั่วไปก็จะทักถามว่าไปไหน ผู้เดินทางก็จะตอบว่าไป “บ้านป๊ะมะ” นานวันเข้าเสียงเรียก “บ้านป๊ะมะ” ก็เพี้ยนเสียงเป็น “บ้านปากหมาก” จนกระทั่งมีการก่อตั้งหมู่บ้านขึ้นในบริเวณปากคลอง ก็ตั้งชื่อว่า “บ้านปากหมาก” และกลายเป็นชื่อของตำบลไปด้วยเช่นกัน เนื่องจากบ้านปากหมากเป็นชุมชนดั้งเดิมของตำบล

๑.๒.๑. ลักษณะที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากจัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง หน้า๓๐๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ตั้งอยู่เลขที่ ๙๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งห่างจากที่ว่าการอำเภอไชยาไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๒๓ กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัด สุราษฎร์ธานีประมาณ ๖๖ กิโลเมตร

๑.๒.๓. ขนาดพื้นที่มีเนื้อที่โดยประมาณ ๔๗๔.๖๓ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒๔ ของพื้นที่อำเภอไชยา (อำเภอไชยามีขนาดพื้นที่ประมาณ ๑,๐๐๔.๖๓๔ ตารางกิโลเมตร) หรือประมาณร้อยละ ๓.๔๖ ของพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี (จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีขนาดพื้นที่ประมาณ ๑๓,๗๒๕ ตารางกิโลเมตร)

๑.๒.๔. อาณาเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากมีอาณาเขตติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลปากฉลุย อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ้าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ ด้านทิศตะวันออก ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขาเหมาะแก่การปลูกพืชยืนต้น เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของภาคใต้ ส่วนทิศตะวันตกมี ลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน

ตำบลปากหมากแบ่งเขตการปกครองออกเป็นหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๔๕๗ ออกเป็น ๗ หมู่บ้าน คือ

- หมู่ที่ ๑ บ้านลุ่มแร่
- หมู่ที่ ๒ บ้านปากหมาก
- หมู่ที่ ๓ บ้านท่าไม้แดง
- หมู่ที่ ๔ บ้านพรุยายซี
- หมู่ที่ ๕ บ้านอ่างทอง
- หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยตาหมิง
- หมู่ที่ ๗ บ้านเขาหลัก

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก มีลักษณะ ๒ ฤดู ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกันยายนถึงประมาณกลางเดือนธันวาคม ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิ โดยเฉลี่ยอุณหภูมิตลอดทั้งปี ๒๗.๐ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วน ดินแดง ดินทรายร่วน หรือดินร่วนเหนียวปนทรายเหมาะสำหรับการทำการเกษตร

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีบึง หนองน้ำสาธารณะจากแหล่งน้ำอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง ประกอบด้วย คลองยัน คลองท่าไม้แดง คลองปากหมาก คลองหมาก คลองท่าหวด

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

บริเวณหมู่ที่ ๗ ตอนบนเป็นป่าอนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติแก่งกรุงมีพันธุ์ไม้อุดมสมบูรณ์

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลปากหมากแบ่งเขตการปกครองออกเป็นหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๕๕๗ ออกเป็น ๗ หมู่บ้าน คือ

- หมู่ที่ ๑ บ้านลุ่มแร่
- หมู่ที่ ๒ บ้านปากหมาก
- หมู่ที่ ๓ บ้านท่าไม้แดง
- หมู่ที่ ๔ บ้านพรุยายซี
- หมู่ที่ ๕ บ้านอ่างทอง
- หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยตาหมิง
- หมู่ที่ ๗ บ้านเขาหลัก

ซึ่งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากเต็มทั้ง ๗ หมู่บ้าน

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ๒ ฝ่าย คือ

๑. ฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากที่มาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ ๑ คน ตำบลปากหมากมี ๗ หมู่บ้าน มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๗ คน

๒. ฝ่ายบริหาร มีคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก จำนวน ๓ คน ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอีก ๒ คน ทำหน้าที่บริหารงานใน

องค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับ ทั้งนี้มีเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยอีก ๑ คน

โครงสร้าง อัตรากำลังและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน

การแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดกองหรือส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๕ แบ่งส่วนราชการเป็น ๑ สำนัก และ ๓ ส่วนราชการ โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากเป็นผู้บังคับบัญชา และรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วย รายละเอียดดังนี้

* *สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล* มีหัวหน้าสำนักปลัด เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น รับผิดชอบงานในส่วนราชการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

* *กองคลัง* มีผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรับผิดชอบงานในส่วนการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกาเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญและเงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่าย การควบคุมการเบิกจ่าย งานทางบดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

* *กองช่าง* มีหัวหน้าผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น รับผิดชอบงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติ งานก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตามควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุม การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ งานเกี่ยวกับแผนงาน ควบคุมเก็บรักษา การเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิงและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

* *กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม* ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น รับผิดชอบงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การกีฬาและนันทนาการ ศาสนาและวัฒนธรรม มีอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบล ๒ อัตรา และพนักงานจ้าง ๕ อัตรา ทั้งนี้ มีอัตรากำลังครูผู้ดูแลเด็ก ๘ อัตรา และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ๖ อัตรา ซึ่งปฏิบัติงาน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก จำนวน ๔ ศูนย์

๓. ประชากร

ตำบลปากหมากมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๕,๓๔๑ ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น ๑๑,๒๕๔ คน แบ่งเป็น ชาย ๕,๗๕๒ คน หญิง ๕,๕๐๒ คนมีความหนาแน่นโดยเฉลี่ย ๒๑.๘๒ คน/ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีประชากรแฝง ซึ่งเป็นบุคคลต่างดาวกระจายอยู่ในพื้นที่ตำบลปากหมาก โดยเข้ามารับจ้างเป็นคณงานในสวนยางพาราสวนปาล์มน้ำมันและร้านค้าในตำบล

ตารางที่ ๑ : ข้อมูลครัวเรือนและประชากรตำบลปากหมาก

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ครัวเรือน (หลัง)	ประชากร			กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
			ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านลุ่มแร่	๓๐๗	๓๖๔	๓๒๔	๖๘๘	นายปราโมทย์ เรืองเวช
๒	บ้านปากหมาก	๖๗๗	๖๗๒	๖๗๑	๑,๓๔๓	นายนนท์โชติ ช่วยพัฒน์
๓	บ้านท่าไม้แดง	๓๗๐	๔๔๒	๔๕๒	๘๙๐	นายณัฐวุฒิ คงเลข
๔	บ้านพยุยงชี	๑,๑๗๙	๑,๑๓๘	๑,๑๓๑	๒,๒๖๙	นายจรูญศักดิ์ มนวรินทร์กุล
๕	บ้านอ่างทอง	๑๘๒	๑๙๑	๑๖๗	๓๕๘	นายประยัต ไพเราะ
๖	บ้านห้วยตาหมิง	๘๔๒	๘๔๗	๘๔๔	๑,๖๙๑	นางอุบล มีเดช
๗	บ้านเขาหลัก	๑,๗๘๔	๒,๐๙๘	๑,๙๑๓	๔,๐๑๑	นายสงวน คงเพชร
รวม		๕,๓๔๑	๕,๗๕๒	๕,๕๐๒	๑๑,๒๕๔	

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอไชยา (๒๒ พ.ค. ๒๕๖๒)

ตารางที่ ๒ : ข้อมูลประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ (ปี)	ประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
๐ - ๑	๗๓	๗๐	๑๔๓
๒ - ๕	๔๔๕	๓๘๘	๘๓๓
๖ - ๑๒	๖๔๔	๖๑๖	๑,๒๖๐
๑๓ - ๑๕	๒๕๓	๒๔๙	๕๐๒
๑๖ - ๑๘	๓๐๒	๒๔๑	๕๔๓
๑๙ - ๒๒	๓๘๕	๓๘๑	๗๖๖
๒๓ - ๕๙	๓,๑๑๘	๒,๙๖๔	๖,๐๘๒
๖๐ - ๖๙	๒๙๙	๒๙๑	๕๙๐
๗๐ - ๗๙	๑๕๔	๑๗๓	๓๒๗
๘๐ - ๘๙	๖๖	๘๐	๑๔๖
๙๐ ขึ้นไป	๑๓	๑๗	๓๐
รวม	๕,๗๕๒	๕,๕๐๒	๑๑,๒๕๔

สถานที่ท่องเที่ยวตำบลปากหมาก

๑. น้ำตกโตนเรือบิน

สถานที่ตั้ง

น้ำตกโตนเรือบิน ตั้งอยู่ในพื้นที่ ม.๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกิดจากคลองขนาดเล็กที่ไหลผ่านหุบเขาบริเวณบ้านน้ำตก เป็นน้ำตกขนาดกลาง สูงประมาณ ๒๐ เมตร มีน้ำมากในฤดูฝน น้ำตกมีความสวยงามแต่ค่อนข้างลาดชัน

๒. น้ำตกเวียงชัย

สถานที่ตั้ง

น้ำตกเวียงชัย เป็นอีกหนึ่งน้ำตกที่น่าสนใจในตำบลปากหมาก ตั้งอยู่ในพื้นที่ ม.๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นน้ำตกที่มีความสวยงาม ร่มรื่น เป็นน้ำตกขนาดกลาง สูงประมาณ ๑๕ เมตร มีน้ำมากในฤดูฝน น้ำตกมีความสวยงามแต่ค่อนข้างลาดชัน เช่นเดียวกับน้ำตกโตนเรือบิน

๓.ทะเลหมอก

สถานที่ตั้ง

บริเวณหมู่บ้านคลองไม้แดง ต.ปากหมาก อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี มีลักษณะเป็นเนินเขาสูง ที่แวดล้อมด้วยผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ ใกล้ผืนป่าอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง และมีสภาพอากาศเย็นสบาย โดยเฉพาะในช่วงปลายฝนต่อเนื่องมาจนถึงช่วงต้นหนาว ซึ่งบ่อยครั้งที่จะได้สัมผัสกับวิวทะเลหมอกอย่างสวยงาม โดยไม่ต้องเดินทางไปท่องเที่ยวไกลถึงภาคเหนือ แถมยังมีอากาศที่ค่อนข้างหนาวเย็นจนต้องคว้าเสื้อผ้าหนาๆ มาสวมใส่เพื่อมิให้ปากสั่น คางสั่น ทั้งที่ยืนอยู่บนเนินเขาในพื้นที่ภาคใต้

๔.เรื่อโบราณ

สถานที่ตั้ง

บริเวณวัดวิโรจนาราม ต.ปากหมาก อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี มีลักษณะเป็นเรื่อโบราณ และมีสภาพเก่าแก่ เรื่อโบราณอายุ ๑๐๐ กว่าปี และสักการะพ่อท่านเขียว สิ่งศักดิ์ของชาวตำบลปากหมาก

สถานที่พัก

๑๕.๕ บ้านพี่อ้อย (ที่พัก เรียนรู้วิธีการหลามข้าว อาหารเย็นแบบพื้นบ้าน เรียนรู้วิธีการเกี่ยวข้าวจากชาวบ้าน)

